

gunstigere for Statsanstaltens forsikrede end, hvad noget privat Institut vil kunne byde, men dog ikke saa meget mere, at det skulde være dygtige Konkurrenter umuligt at udjævne Forfællen.

Det erkendes, at saa længe Statsanstalten ikke gav Bonus, medførte det ingen materiel Skade, at et af Overstuddene fremgaaende voksende Antal af Millioner, som i Virkeligheden ikke kunde have anden Ejer end Staten selv, blev liggende i Statsanstalten, og denne kunde gerne have den ufyldige Fornøjelse at betragte dette synlige Symbol paa Statens Garanti som et Slags Reserverfond. Statsanstalten har hidtil bestandig kunnet give Overstud, baade tilshnelabende og virkeligt, for hver Opgørelse. Og de tidligere Bonusuddelinger have omhyggelig respekteret Grænselinien. Men i det Øjeblik da Statsanstaltens forsikrede saa Ret til Bonus af Overstudet, maa det uklare Ejendomsforhold mellem Staten og Statsanstalten nødvendigvis ordnes, og Lovforslaget indeholder ogsaa et Forslag til Afgørelse af denne Sag.

Lovforslaget vil gøre Statsanstalten til Ejer af de 13 Millioner Kroner under Navn af Reserverfond, og kun derved, at Staten ved Lov skal give denne Gave, findes det antydet, at Millionerne ere Statens. Man kunde — vanskeligt nok for Ræsten — forstaa en saa storlaaet Gavnildhed fra Statens Side, dersom Staten derved friskøbte sig for sin Garanti for Statsanstalten og for de Baand, som binder den til Statsanstaltens Formynderstab i alle Livsforsikringsager, saa at Staten kunde behandle alle Livsforsikringsanstalter ens, nemlig som private. Men intet saadant opnaar Staten. Navnlig er det ikke helt utænkeligt, at Reserverfondet ved fremtidige Bonusgaver og uforsigtig Bestyrelse i Forening kunde svækkes eller opbruges, hvorefter Statens Garanti kunde komme til at kræve store Ydelser.

Hvad Statsanstalten skal vinde ved at eje en Reserverfond, er det omtrent lige saa vanskeligt at forstaa. Thi under uheldige Forhold, hvor der viste sig Underbalance, vilde Hjælpen være lige nær, naar Fonden tilhører Staten, der garanterer Statsanstalten. Men skønt 13 Millioner vilde være en urimelig stor Reserverfond for et ikke garanteret Livsforsikringselskab af samme Størrelse, er Statsanstalten end ikke fornøjet dermed, den vil jo henlægge en Del af Overstuddene og foreløbig endog den største Del til Forøgelse af Reserverfonden. Intet kan tydeligere vise, hvor fuldstændig Trygheden ved Statens Garanti har berøvet Statsanstaltens Bestyrelse alt Maal for Risikoen virkelige Størrelse.

Men den begærede Reserverfonds Renter skulle efter Forslaget desuden anvendes til at skaffe de forsikrede større Bonus, først kun lidt eller intet, senere en Gang det hele. Her indskrænker det forelagte Forslags Motivering sig til følgende Bemærkning: „Anstaltens Status er paa Grund af den allerede tilstedeværende Reserverfond saa god, at der selv med al Forsigtighed er Udsigt for de forsikrede til at saa Bonus, som fuldt ud kan maale sig med Udsigterne til Bonus i de private Selskaber“. Dette er aldeles ikke tilstrækkeligt. Enhver, der ikke har det „mastede Monopol“ til forudfattet Princip, maa yderligere tage i Betragtning, om Statsanstalten ikke, for at undgaa at give for ringe Bonus, kommer til at give sine forsikrede for stor Bonus og noget, som de ikke have bidraget til at tilvejebringe. Det er klart, at det ikke blot i Bund og Grund maa forstyrre Konkurrenceforholdene, men ogsaa maa virke demoraliserende i langt videre Omfang, dersom Statsanstalten forvandler Livsforsikringen fra en Forretningsdag til en Uddeling af velbædig Gave. Netop dette fuldstændiggør Bevijet for, at Statsanstalten ikke tør eje nogen Reserverfond. Jeg har vist, at den ikke gør nogen Nytte der, saa længe den ikke bruges, og at den gør Skade, dersom den anvendes inden for Statsanstalten, og den kan ikke anvendes af denne ubadtil uden i den Form, at Statsanstalten giver sine Kunder ufortjente Penge til oven i Købet, blot fordi de tegne sig hos den.

Jeg beder derfor Finansministeriet foreslaa Lovforslaget om Bonus til de forsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring ændret:

principaliter saaledes, at den i Motiverne til Lovforslagets § 3 nævnte Kapital paa 12,886,788 Kr. ikke kommer til at tilhøre Statsanstalten under Navn af Reserverfond, men baandlægges med Renter og anden Tilgang som en Staten tilhørende Fond, der i første Linie vedblivende skal tjene til at dække Statens Garanti for Statsanstalten, ligeledes at hele Statsanstaltens Overstud for hver enkelt Opgørelsesperiode fordeles som Bonus til de forsikrede, uforandret efter Lovforslagets Regler ;